

Povjerenstvo za zakonodavstvo, kolektivne pregovore i zaštitu prava

Na temelju članka 37. Poslovnika, a u vezi članka 28. Poslovnika o radu Gospodarsko-socijalnog vijeća i njegovih radnih tijela, Povjerenstvo za zakonodavstvo, kolektivne pregovore i zaštitu prava na 43. sjednici održanoj 12. lipnja 2015. godine razmatralo je **Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osiguranju potraživanja radnika u slučaju stečaja poslodavca, s Konačnim prijedlogom zakona.**

Na osnovi rasprave i izjašnjavanja pojedinih članova Povjerenstva usvojeno je sljedeće

MIŠLJENJE

1. Vlada Republike Hrvatske i sindikalne središnjice podržavaju donošenje Nacrta prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osiguranju potraživanja radnika u slučaju stečaja poslodavca, s Konačnim prijedlogom zakona.
2. Hrvatska udruga poslodavaca ne podržava donošenje Nacrta prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osiguranju potraživanja radnika u slučaju stečaja poslodavca, s Konačnim prijedlogom zakona.
3. Ovom mišljenju prilaže se izdvojeno mišljenje Nezavisnih hrvatskih sindikata i Saveza samostalnih sindikata Hrvatske, kao i izdvojeno mišljenje Hrvatske udruge poslodavaca.

IZDOJENO MIŠLJENJE NEZAVISNIH HRVATSKIH SINDIKATA I SAVEZA SAMOSTALNIH SINDIKATA HRVATSKE

Članak 8.

U odnosu na članak 4.e mišljenja smo kako je od primjene odredbe članka 4.c stavka 1. potrebno izuzeti ne samo jedinog člana pravne osobe poslodavca, nego, sukladno važećem uređenju u odnosu na zaštitu u slučaju stečaja poslodavca, i članove uprave i nadzornog odbora trgovačkog društva, odnosno izvršne direktore, budući se radi o osobama koje su odgovorne za poslovanje društva i samim time o osobama čijim je poslovnim potezima trgovačko društvo dovedeno u blokadu.

Prihvatanjem ovakvog rješenja došlo bi usklađenja s Prijedlogom Stečajnog zakona koji je iz troškova stečajnog postupka isključio tražbine osoba koje su bile ovlaštene voditi poslove društva.

Članak 12.

U članku 12. kojim se mijenja članak 17. u stavku 3. podstavak 3. predlažemo brisati riječi „od dana primitka pravomoćne presude“ i upisati „od dana pravomoćnosti presude“.

Naime, presuda postaje pravomoćna protekom žalbenog roka u kojem niti jedna stranka nije uložila žalbu. Pravomoćnost presude stranke utvrđuju na sudu i sud klauzulu pravomoćnosti upisuje na presudu. Presuda proizvodi svoje pravne učinke od dana pravomoćnosti bez obzira na to kada je sud na zahtjev stranke istu konstatirao. Pravomoćna presuda se ne dostavlja, stranka presudu ima u posjedu i sama poduzima radnje za utvrđivanje pravomoćnosti.

Članak 18.

U odnosu na odredbu stavka 2. članka 22.a mišljenja smo kako nije jasno o kojoj se to „drugoj fizičkoj osobi“ radi. Obzirom da se u navedenom slučaju radi o propisivanju novčane kazne za slučaj kada poslodavac ne postupi sukladno odredbi stavka 10. članka 20.a, kojim se propisuje kako je poslodavac dužan Agenciji na njezin zahtjev dostaviti sve podatke potrebne za provedbu

postupka osiguranja potraživanja u slučaju blokade, to nam se čini logičnim novčanu kaznu propisati u odnosu na odgovornu osobu poslodavca, bez dodatno neodređenog proširivanja na drugu fizičku osobu.

Članak 20.

Odredbom članka 20. utvrđuje se trenutak od kada će se ostvarivati pravo na zaštitu u slučaju blokade poslodavca, no odredba navedenog članka, prema našem mišljenju, nije dovoljno precizno stipulirana. Ukoliko je namjera predlagatelja bila vezati pravo na zaštitu potraživanja u slučaju blokade poslodavca na neisplaćene plaće koje će dospjeti nakon stupanja na snagu zakona, tada je tako i trebalo napisati. Naime, način na koji je članak predložen ostavlja na slobodu tumačiti kako se tu radi o bilo kojoj neisplaćenoj plaći, dakle i onoj koja nije isplaćena i ostala je neisplaćena primjerice nekoliko mjeseci prije stupanja na snagu zakona, što pretpostavljamo nije bila namjera predlagatelja.

IZDOJENO MIŠLJENJE HRVATSKE UDRUGE POSLODAVACA

Hrvatska udruga poslodavaca ne podržava predložene izmjene predmetnog Zakona.

Predložene izmjene neprihvatljive su nam u dijelu koji se odnosi na uvođenje instituta blokade poslodavca i to, prije svega, zasnivamo na činjenici da se ovim izmjenama i dopunama Zakona (iako novi institut čak nije niti uvršten u sam naziv Zakona), potpuno mijenja njegov koncept.

Prema dostupnim podacima Porezne uprave, od oko 400 000 poslovnih subjekta registriranih u Republici Hrvatskoj, za mjesec svibanj plaću nije isplatilo njih 5 032 (4225 pravnih i 807 fizičkih osoba), što čini cca 1% ukupnog broja svih poslovnih subjekata.

Mišljenja smo kako ovakva „rješenja“ kojima se, unatoč brojnim drugim propisima koji to omogućavaju, pokušava „natjerati“ poslodavce na isplatu plaće, zapravo pokazuju neefikasnost samog sustava, koji svoju nemoć u borbi protiv pojedinaca koji ne poštuju važeće zakone, rješava pisanjem zakona u ionako prenormiranom sustavu, koji će moguće dovesti i do paralize samog sustava.

Uz ovo treba napomenuti i kako do sada, unatoč brojnim sastancima koji su održani na ovu temu s predstavnicima Vlade, nismo dobili analizu kojom bi se detektirali **uzroci koji dovode do navedenog problema**, odnosno neisplate plaća, a kojom analizom bi se točno detektirali generatori nelikvidnosti pa tek onda tražila rješenja.

Na navedenim sastancima isticali smo kako su glavni problemi probijanje rokova plaćanja od strane države, neefikasna provedbu zakona kao i nadzor nad provedbom zakona.

Uz nepostojanje bilo kakve valjane argumentacije i nepostojanje slične prakse u drugim državama članicama Europske unije te izlaženje izvan okvira Direktive 2008/94/EZ o zaštiti zaposlenika u slučaju insolventnosti njihovih poslodavaca, Vlada se odlučila za predložene izmjene Zakona, a da prethodno nije provedena ni jedna sustavna analiza koja bi nas dovela do rješenja.

U konkretnom slučaju prije odluke o donošenju izmjena Zakona nije provedena niti procjena učinaka propisa pa se još čudnijim čini konstatacija predlagatelja iz obrazloženja Prijedloga zakona kako se za njegovu provedbu neće morati osigurati dodatna sredstva.

Prijedlog izmjena Zakona, koji je po broju članaka nadmašio osnovni Zakon, kompliciran je i zapravo neprovediv postupak koji uključuje ne samo veliku količinu dokumentacije koju je poslodavac obavezan dostavljati različitim državnim institucijama, sve u neprimjereno kratkim rokovima, već će iziskivati dodatno administriranje javne uprave od strane poslodavca, uz propisanu vrlo zahtjevnu koordinaciju čak četiri institucije: Poreznu upravu, Inspektorat rada, FINA-u i Agenciju za osiguranje radničkih potraživanja u slučaju stečaja poslodavca.

Unatoč već postojećoj obvezi poslodavca koja je propisana čl. 93. st.1. i 2. Zakona o radu (NN 93/14) i prema kojoj... *poslodavac koji na dan dospelosti ne isplati plaću, naknadu plaće ili*

otpremninu ili ih ne isplati u cijelosti, dužan je do kraja mjeseca u kojem je dospjela isplata plaće, naknada plaće ili otpremnine, radniku dostaviti obračun iznosa koje je bio dužan isplatiti (i koji je ovršna isprava, a nepostupanje po toj odredbi smatra se najtežim prekršajem poslodavca s propisanom novčanom kaznom u iznosu od 61.000,00 do 100.000,00 kuna).

Ovim prijedlogom izmjena Zakona poslodavca se obvezuje da sam podnese FINA-i zahtjev za provedbu ovrhe na svojim novčanim sredstvima za iznos obračuna neisplaćene plaće odnosno naknade plaće u korist radnika.

Dakle, Prijedlogom zakona obvezuje se poslodavca da u ime i za račun radnika! zahtjeva ovrhu nad svojim novčanim sredstvima, iako je obvezan tom istom radniku uručiti istu ovršnu ispravu.

Ovdje posebno upozoravamo kako se ovim izmjenama Zakona propisuje obveza poslodavcu da i FINI dostavi obračun neisplaćene plaće tako da imamo situaciju da poslodavac izdaje dva obračuna iznosa iste neisplaćene plaće, i to radniku temeljem Zakona o radu i FINA-i temeljem ovog Zakona.

Ovo znači da za isto potraživanje neisplaćene plaće poslodavac izdaje dvije ovršne isprave, iako nije ponuđeno rješenje kako će se isto kontrolirati i spriječiti ovrhu temeljem obje ovršne isprave za potraživanje, odnosno spriječiti dvostruku ovrhu temeljem istog potraživanja.

Zbog svega naprijed navedenoga, Hrvatska udruga poslodavaca ne podržava donošenje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama zakona o osiguranju potraživanja radnika u slučaju stečaja poslodavca.

Koordinatorica Povjerenstva

Admira Ribičić, v. r.